

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Kuidas algatada kohtuasja?

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

saksa keel**Kuidas algatada kohtuasja?****Austria****1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?**

Enne kohtu poole pöördumist võiks kaaluda vaidluste alternatiivse lahendamise menetluse kasutamist.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Tähtajad on kohtuasjade lõikes erinevad. Tähtaegadega seoses peaksite küsima õigusosalast nõu.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Vt teabeleht „[Kohtualluvus – Austria](#)”.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Vt teabeleht „[Kohtualluvus – Austria](#)”.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagi hindu?

Vt teabeleht „[Kohtualluvus – Austria](#)”.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Kohtus lahendatavate tsiviil- ja kaubandusajade korral peavad ringkonnakohtute (*Bezirksgerichte*) – kes on tavaliselt pädevad menetlema 15 000 euro suuruseid või väiksemaid nõudeid hõlmavad hagisid – esitatud hagiavaldused olema allkirjastatud advokaadi poolt, kui hagi summa on suurem kui 5000 eurot. Kohustust kasutada advokaadi abi ei kohaldata nende juhtumite suhtes, mis tuleb algatada ringkonnakohtus hagi summast olenemata (s.t isegi juhul, kui hagi summa on üle 15 000 euro). Näiteks võib tuua põlvnemist käsitlevad vaidlused, seaduses sätestatud elatismakseid ja abielulahutust käsitlevad vaidlused, abikaasade või vanemate ja laste vahelised vaidlused, maaüksuste piiri käsitlevad vaidlused, pensionile jäänud põllumajandustootjate eluaset ja ülalpidamist käsitlevad vaidlused, valdusõiguse rikkumist käsitlevad vaidlused, üürilepingutest või elu- ja äriruumide, sealhulgas parklakohtade ja garaažide kasutuslepingutest tulenevad vaidlused, kinnisvara rentimisest ja kinnisvara omavate ettevõtete rentimisest tulenevad vaidlused ning laevakaptenite, transpordiettevõtjate ja hotellipidajate ning nende töötajate, reisijate või küllastajate vahel sõlmitud lepingutest tulenevad vaidlused.

Advokaadi kasutamise kohustust ei kohaldata ka hagi menetluste raames esitatud nõuete korral.

Kui ringkonnakohtu menetluses ei ole kohustuslik kasutada õigusesindaja abi, võib igaüks esitada kirjaliku hagi või avalduse kohtumenetluse alustamiseks.

Kohtulikult lahendatavates tsiviil- ja kaubandusajades peavad maakohtutele (*Landesgerichte*) esitatud hagiavaldused olema alati advokaadi poolt allkirjastatud. Kõik need hagi, mis ei kuulu ringkonnakohtute pädevusse, kuuluvad maakohtute pädevusse hagi summast olenemata. Sellised vaidlused on näiteks tööstusomandiõigust ja ebaausat konkurentsi käsitlevad hagi ning tarbijakaitseorganisatsioonide esitatud hagi keelava kohtumääruse saamiseks. Advokaat ei pea allkirjastama töö- või sotsiaalkindlustusõiguse alusel esitatud hagiavaldusi (töö- ja sotsiaalkohtuid käsitleva seaduse (*ASGG*) kohased menetlused), mis esitatakse maakohtutele. Seda erandit kohaldatakse eelkõige nende hagide suhtes, mille töötajad esitavad tööandjate vastu ja mis tulenevad töölepingust.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Kirjalikud hagiavaldused tuleb saata kohtu kirjavahetuseks ette nähtud aadressile.

Kuid pool, keda advokaat ei esinda, võib oma hagi registreerida ka suuliselt kohtu mis tahes vastuvõtupäeval (*Amtstag* – tavaliselt üks päev nädalas) asjas pädeva ringkonnakohtu või poole tegeliku elukoha järgse ringkonnakohtu asjakohases osakonnas (mõlemal juhul toimub see kohtuniku järelevalve all).

Kohtu asjakohane osakond on eelnevalt kindlaks määratud kohtu töökorraldusega ja selle osakonna saab kindlaks teha telefoni teel või kohtu vastuvõtuajal isiklikult kohtusse minnes. Ringkonnakohtute vastuvõtuajad (vähemalt pool päeva nädalas) on esitatud föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidil menüüpunkti „*Gerichte*” (kohtud) all või nende kohta võib teavet saada, kui helistada kohtusse kohtu tööajal (tavaliselt esmaspäevast reedeni ajavahemikul 08.00–16.00, välja arvatud riigipühadel).

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Kõigi kohtute ametlik töökeel on saksa keel. Mõnes kohtus on lubatud kasutada ka Burgenlandi horvaatia, ungari või sloveeni keelt, mis on ametlikud vähemuskeeled.

Hagiavaldused või menetluse algatamise avaldused tuleb esitada kirjalikult. Kui neid ei pea allkirjastama advokaat, võib need registreerida ka suuliselt pädevas ringkonnakohtus, nagu on selgitatud eespool küsimusele nr 7 antud vastuses. Kui hagiavaldused saadetakse kohtusse faksi või e-posti teel, võib kohus teha ettekirjutuse nende parandamiseks. Hagiavaldused võib esitada interneti teel Austria e-õiguskeskonna (*ERV*) platvormi suletud süsteemi kaudu. Selleks tuleb end registreerida (rahaliselt on see otstarbekas ainult nende isikute jaoks, kes esitavad Austria kohtutele suurel arvul hagiavaldusi).

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Ainus kohustuslik vorm on ette nähtud avalduste jaoks, mis esitatakse tingimuslike maksekäskude saamiseks (*Mahnklagen*). Kõik maksenõuded, mis hõlmavad kuni 75 000 euro suurust summat, tuleb esitada maksekäsmenetluse (*Mahnverfahren*) kohase maksekäsu avalduse vormis. Asjakohaseid vorme võib saada kohtust või need võib printida välja föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidilt (<http://www.justiz.gv.at/>).

Olemas on ka vormid, mida võib kasutada eesmärgiga taotleda kohtumäärust eluaseme üürilepingu või ühe või rohkema äripinna rendilepingu lõpetamiseks. Üldjuhul võib igale hagiavaldusele lisada mis tahes dokumente (tõendeid), mis toetavad hagi (need tuleb esitada hagiavaldusega võrdses arvus eksemplarides; vt küsimusele nr 12 antud vastus). Hagiavaldusele võib lisada mis tahes kirjalikud kokkulepped kohtualluvuse või riiklike kohtute pädevuse kohta (kohtualluvuse kokkulepped). Sama kehtib seoses kirjalike kokkulepetega, mis käsitlevad lepingu täitmise kohta, kui hageja soovib tugineda sellega seotud kohtualluvuse põhimõttele, ning seoses muude konkreetsete asjaoludega, mis on asjakohased kohtualluvuse või erimenetluste kohaldamiseks (näiteks täitemenetlus käskvekslite tasumiseks).

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikuluid?

Kohtukulud tuleb tasuda tsiviilhagi kohtule esitamisel. Nendest kuludest kaetakse esimese astme kohtumenetluse üldised kulud ja need ei sõltu üldjuhul hagimenetluse hilisemast tulemusest. Tasud on tavaliselt astmelised sõltuvalt hagi summast. Need tuleb maksta hagiavalduse esitamisel (isiklikult kohtus kas sularahas või pangakaardiga või pangapäilekandega kohtu arvelduskontole, kusjuures maksekorraldusele tuleb selgitusse märkida poolte nimed ja viide kohtukuludele).

Advokaaditasude maksmine sõltub individuaalsest kokkuleppest. Sama kehtib maksmisele kuuluvate tasude suuruse kohta (välja arvatud juhul, kui tasu suurus on kokku lepitud vastavalt advokaaditasudid käsitlevale seadusele (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) või üldistele tasudid käsitlevatele suunistele (*Allgemeine Honorar-Kriterien*)). Hüvitamist saab vastaspoolelt taotleda tavaliselt alles pärast seda, kui on tehtud lõplik kohtuotsus, ja sõltuvalt kohtuasja edukusest.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Menetlusabi antakse isikutele, kes ei suuda tasuda menetluskulusid ilma oma toimetulekut ohustamata. Menetlusabi avalduse võib esitada suuliselt või kirjalikult sellele kohtule, kus asja menettatakse või hakatakse menetlema. Juhul kui kõnealuse kohtu asukoht asub väljaspool seda ringkonnakohtu tööpiirkonda, kus isik alaliselt või ajutiselt elab, võib avalduse registreerida ka suuliselt isiku elukohajärgses ringkonnakohtus.

Juhul kui on täidetud finantstingimused ja sisu käsitlevad tingimused, võib menetlusabi taotleda enne hagiavalduse esitamist kas hagiavalduse esitamise ja /või kogu järgneva menetluse läbiviimise eesmärgil.

Lisateavet menetlusabi kohta leiate föderaalsete justiitsministeeriumi veebisaidilt (<http://www.justiz.gv.at/>) menüüpunkti „Bürgerservice“ (teenused kodanikele) alt. Veebisaidilt on võimalik alla laadida ka avalduste vorme, mis sisaldavad lisateavet ja nõuandeid.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagiavaldus loetakse esitatuks, kui pädev (vähemalt teoreetiliselt pädev) kohus on selle kätte saanud. Hagiavaldus loetakse nõuetekohaselt esitatuks, kui see ei anna kohtule alust hagi viivitamatuks tagasilükkamiseks või parandamiseks (s.t kui tegemist näib olevat hagiga, mida saab menetleda kooskõlas menetluseeskirjadega). Kirjalikud hagiavaldused tuleb esitada menetlusosaliste arvuga võrdses arvus eksemplarides (üks eksemplar iga vastaspoole jaoks ja üks kohtu jaoks). Kui hagiavaldus sisaldab formaalseid ja/või sisulisi vigu, teeb kohus tõenäoliselt ettekirjutuse hagiavalduse parandamiseks. Selles ettekirjutuses märgitakse, millised tagajärjed kaasnevad sellega, kui vigu ettenähtud kuupäevaks ei parandata. Hagiavalduse kättesaamise kinnitus antakse tavaliselt ainult soovi korral. Kui hagiavaldus esitati Austria e-õiguskeskkonna platvormi kaudu, siis saadetakse kinnitus automaatselt.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevat sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Maksekäsmenetlustes (*Mahnverfahren*) sisaldab hagiavalduse vorm juba avaldust täitmisele pööratava maksekäsu koopia saamiseks. Seega saab hageja enamasti koos kutsega ilmuda suulisele kohtuistungile (millega algatatakse tavapärase kohtumenetlus) automaatselt kas täitmisele pööratava maksekäsu koopia (täitedokument; *Exekutionstitel*) või koopia mis tahes vastuväitest, mille teine pool on õigeaegselt esitanud, või teatise sellise vastuväite esitamise kohta. Siiani ei ole ringkonnakohtu menetlustega seoses kohtukutse esitamiseks kehtestatud minimaalset tähtaega, kuid maakohu menetluste puhul on selleks vähemalt kolm nädalat.

Sellistes menetlustes, mille raames taotletakse kohtumäärust eluaseme üürilepingu või äripinna rendilepingu lõpetamiseks, peab üürileandja esitama eraldi avalduse täitmisele pööratava lõpetamismääruse koopia saamiseks. Juhul kui lepingu lõpetamise teate saanud isik esitab õigeaegselt (nelja nädala jooksul) vastuväite, teavitatakse üürileandjat sellest automaatselt (tavaliselt koos kohtukutsega).

Kui tegemist ei ole erimenetlusega (nt maksekäsmenetluse, käskveksli tasumise menetluse või üürilepingu lõpetamise menetlusega), siis ringkonnakohtu pädevusse kuuluvate asjade korral toimetak kohus pärast hagiavalduse kättesaamist (ja pärast mis tahes paranduste tegemist) selle tavaliselt kostjale kätte automaatselt koos kohtukutsega ja saadab samal ajal kohtukutse ka hagejale. Maakohu pädevusse kuuluvate asjade korral palutakse kaebuse kättetoimetamisel automaatselt kostjal esitada kirjalik kaitseväide (ja tuletatakse kostjale meelde, et selle peab allkirjastama advokaat). Juhul kui kostja ei esita kaitsevaidet õigeaegselt, tehakse hageja taotluse alusel tagaseljaotsus. Vastasel korral menetlus peatatakse. Juhul kui kostja esitab kaitsevaidet õigeaegselt, saadetakse hagejale tavaliselt koos kohtukutsega selle koopia.

Pooled võivad saada teavet kohtu poolt juba kindlaks määratud menetlusetappide täpse ajakava kohta või menetluse seisu kohta otse (menetluse mis tahes etapis), helistades tööajal kohtu asjakohasesse osakonda (kantseleisse) ja nimetades toimiku numbrit.

Ettevalmistaval kohtumisel (suulise kohtumenetluse esimesel istungil) arutatakse menetluse edasist ajakava ja menetlusetappe nende menetlusosalistega, kes peavad tavaliselt isiklikult kohtusse ilmuma, välja arvatud juhul, kui nende esindajad on asjaoludest piisaval määral informeeritud. Seejärel teeb kohus menetluse edasise kava kohta otsuse. See kava lisatakse protokoll kohtuasja ajakava vormis ja pooltele (või nende esindajatele) saadetakse protokoll koopia. Ajakavasse tehtavatest muudatustest tuleb pooli teavitada ja vajaduse korral tuleb neid muudatusi pooltega arutada, kui see on asjakohane.

Viimati uuendatud: 13/11/2015

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.